

Phật giáo quan niệm như thế nào về nguồn gốc loài người?

ISSN: 2734-9195

17:24 13/11/2023

Nguồn gốc loài người trên trái đất này quan điểm của Phật giáo được xuất phát từ một thế giới khác, thế giới đó có tên là Quang Âm thiên và đồng thời có những ưu điểm vượt trội hơn so với thế giới của chúng ta.

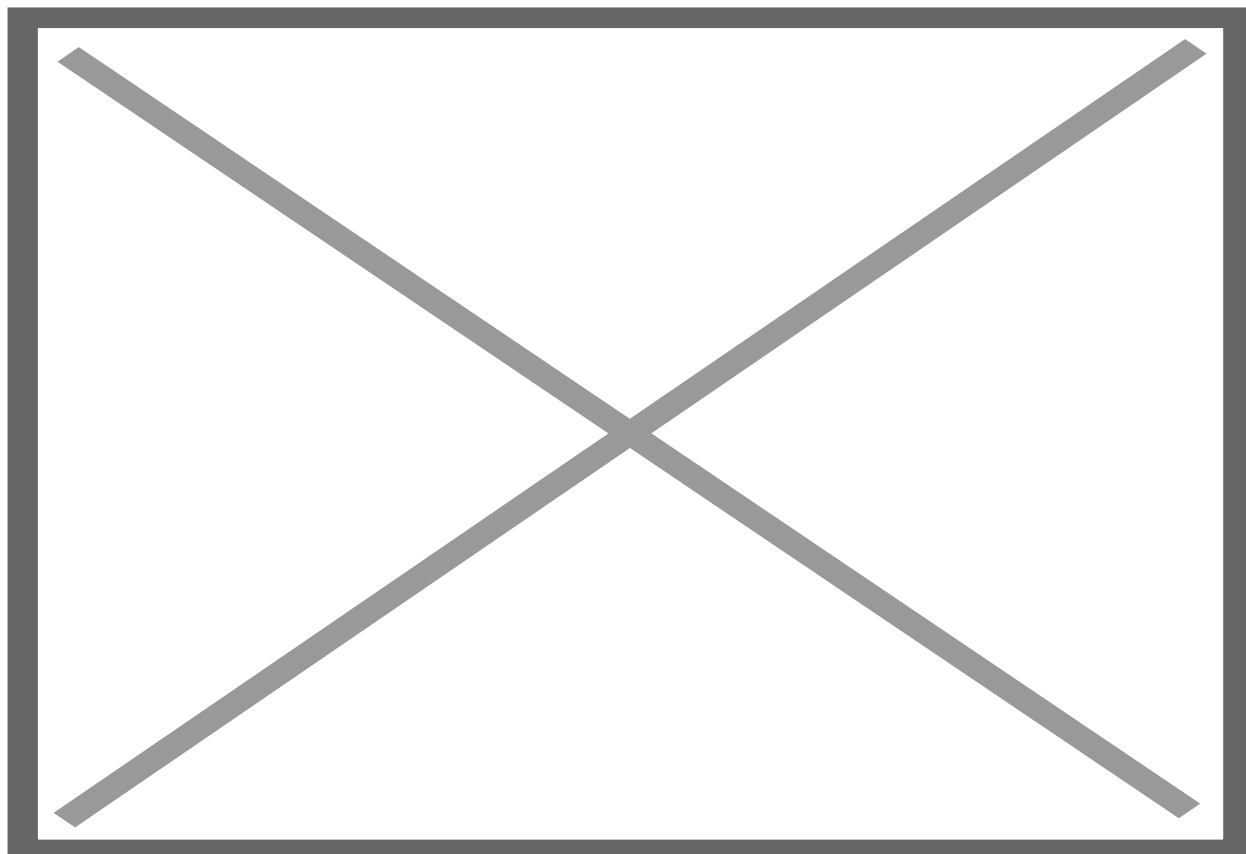
Hỏi: “*Khi được hỏi con người ở thế giới này từ đâu có, trong một bản kinh Phật trả lời: có những vị Trời sắp hết phước, họ nhìn xuống thế giới này thấy có ánh sáng liền tìm đến. Tới nơi, họ ăn thử trái cây nơi đây thấy ngon, liền mất thần thông nên ở lại luôn, làm tổ tiên loài người...*”. Xin cho biết xuất xứ của đoạn kinh trên và tóm tắt ý chính của kinh. Quan điểm của Phật giáo về nguồn gốc loài người có sự khác biệt như thế nào so với các lý thuyết khoa học đương đại?

Đáp: Đoạn kinh trên được trích dẫn từ kinh “*Khởi Thế Nhân Bản - số 27*” (Đại tạng kinh Việt Nam, Trường Bộ kinh, tập 2, Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam, 1991, tr. 387. Kinh tương đương: “*Kinh Tiểu Duyên - số 5*” (Đại tạng kinh Việt Nam, Trường A Hàm, tập 1, Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam, 1991, tr. 285).

Theo **quan điểm của Phật giáo** được thể hiện cụ thể qua kinh Khởi Thế Nhân Bản (Nikàya) và kinh Tiểu Duyên (Agama), thế giới là vô cùng, vô tận. Trong mỗi thế giới có các dạng thức tồn tại khác nhau. Ngoài thế giới chúng ta đang sống đây còn có nhiều thế giới khác, trong đó, cõi trời Quang Âm là một trong những thế giới có sự liên hệ mật thiết với chúng sinh ở cõi Nam Diêm Phù Đề. Vào thời kỳ hình thành của thế giới này (có thể hiểu là quả đất và Thái dương hệ của chúng ta), các chúng sinh ở Quang Âm thiên sau khi thác sinh sẽ được chuyển sinh vào thế giới mà chúng ta đang sống. Buổi đầu hình thành thế giới, chưa có sự phân biệt giữa ngày và đêm, chưa có sự phân biệt giữa nam và nữ. Đất đai lúc đó có màu sắc và hương vị rất ngon ngọt. Khi ấy, “*những chúng sinh này, do ý sinh, nuôi sống bằng tự hỷ, tự chiếu hào quang, phi hành trên hư không*” (Kinh Khởi Thế Nhân Bản). Sau đó, có một số chúng sinh nổi lên ý tưởng thử nếm vị ngọt của đất. Sau khi nếm, trong họ khởi dậy lòng tham ái thì ngay

lúc đó, ánh sáng trên thân thể của họ biến mất. Lòng tham ái đã khiến cho các chúng sinh ấy trở nên thô xấu, họ không còn được tự tại, thanh thản như lúc đầu. Đồng thời, ý thức về giới tính xuất hiện, các chấp thủ phát sinh, điều kiện sống thay đổi... họ phải lao động cực nhọc để tồn tại và phải tranh đấu với nhiều điều kiện sống khắc nghiệt khác để khẳng định sự hiện hữu của mình.

[caption id="attachment_21193" align="aligncenter" width="802"]

Nguồn gốc loài người trên trái đất này quan điểm của Phật giáo được xuất phát từ một thế giới khác.[/caption]

Cùng bàn về vấn đề nguồn gốc loài người, một quan điểm được giải trình trước hội đồng khoa học và đã được thông qua, đó là: *“lúc trái đất này hình thành, các chúng sinh xuất hiện đầu tiên từ Quang Âm thiên, không cần thực phẩm. Rồi vị ngọt của đất và lúa đã cám dỗ họ khiến lòng ham muốn các hiện hữu khởi lên và phát triển trong tâm họ. Sau đó các bộ phận sinh dục cùng xuất hiện với các ham muốn dục tính. Khi dục vọng con người phát triển, các nhu cầu xã hội phát triển và yêu cầu có tổ chức các xã hội: xã hội con người được hình thành từ đó và các giai cấp xã hội xuất hiện”*. (Thích Chơn Thiện, Lý thuyết nhân tính qua Kinh tạng Pàli, Luận án Tiến sĩ Phật học tại Đại học Delhi, Ấn Độ, 1996, NXB. TP Hồ Chí Minh ấn hành 1999, tr. 77).

Như vậy, theo quan điểm của Phật giáo thì **nguồn gốc loài người** trên trái đất này được xuất phát từ một thế giới khác, thế giới đó có tên là Quang Âm thiên

và đồng thời có những ưu điểm vượt trội hơn so với thế giới của chúng ta. Quan điểm này mặc dù được nhìn nhận, đánh giá dưới nhiều góc độ khác nhau nhưng theo chúng tôi, mãi đến hôm nay các lý thuyết về nguồn gốc loài người mà các nhà khoa học đưa ra vẫn đang còn nhiều vấn đề cần phải bàn cãi.

Đơn cử như lý thuyết của Darwin về **nguồn gốc loài người** được đề cập trong tác phẩm *“Nguồn gốc các loài bằng con đường chọn lọc tự nhiên”*. Ông cho rằng, con người được hình thành chính ở ngay thế giới này. Tuy nhiên, ở cuối tác phẩm này, Darwin đã lưu ý rằng *“một ngày nào đó sẽ có sự bổ sung nhằm soi sáng nguồn gốc và lịch sử loài người”* (Phạm Thành Hồ, *Nguồn gốc loài người*, NXB. Giáo Dục, 1997, tr. 7). Điều này cho thấy rằng lý thuyết của Darwin là một lý thuyết mở, cần được bổ sung để kiện toàn. Gần đây nhất, đã có một số nhà khoa học cận hiện đại như Carl Sagan (1934-1996), Francis Crick (1916-20’04) - người đồng khám phá ra chuỗi xoắn kép ADN - đã đưa ra giả thuyết cho rằng loài người trên trái đất có nguồn gốc từ các hành tinh, các thế giới xa thẳm trong không gian (Kiến Thức Ngày Nay số 314, 1999). Những nỗ lực tìm kiếm sự sống ngoài trái đất của các nhà khoa học trong những năm gần đây đã cho thấy rằng, vấn đề **nguồn gốc loài người** là một vấn đề chưa thể vội vàng đưa ra một kết luận chung cùng, đích đáng.

Trích: **Phật pháp Bách vấn** – Huyền Ngu – Quảng Tánh, Nxb Tôn giáo, Hà Nội, 2006

Để cập nhật những thông tin, kiến thức Phật giáo nhanh và chính xác nhất, theo dõi Tạp chí Nghiên cứu Phật học trên các nền tảng **Facebook**, **Website**, **Youtube**.